NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

11–15. januar 2021.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Januar 2021.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1. Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 15.01.2021	Promena u % 1w	Promena u % YoY
S&P 500	SAD	3.768,25	-1,48%	14,56%
Dow Jones Industrial	SAD	30.814,26	-0,91%	6,15%
NASDAQ	SAD	12.998,50	-1,54%	40,39%
Dax 30	Nemačka	13.787,73	-1,86%	2,65%
CAC 40	Francuska	5.611,69	-1,67%	-6,98%
FTSE 100	Velika Britanija	6.735,71	-2,00%	-11,87%
NIKKEI 225	Japan	28.519,18	1,35%	19,24%
Shanghai Composite	Kina	3.566,38	-0,10%	15,42%

Izvor: *Bloomberg.*

1.2. Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u bp 1w	Promena u bp YoY
Nemačka	2y	-0,73%	-1,9	-13,7
	10y	-0,54%	-2,2	-34,4
Francuska	2y	-0,64%	4,8	-6,8
	10y	-0,32%	-0,3	-37,3
Španija	2y	-0,52%	2,1	-15,5
	10y	0,06%	1,8	-39,4
Italija	2y	-0,33%	7,8	-30,3
	10y	0,61%	8,3	-78,7
UK	2y	-0,13%	-0,6	-60,0
	10y	0,29%	0,0	-36,6
SAD	2y	0,14%	-0,1	-141,9
	10y	1,08%	-3,3	-69,9
Kanada	2y	0,15%	-3,5	-148,1
	10y	0,81%	-0,7	-72,6
Japan	2y	-0,13%	0,1	0,1
	10y	0,03%	-0,1	2,6

Izvor: *Bloomberg.*

1.3. Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs		Promena EUR u %		Kurs		Promena USD u %	
		1w	YoY			1w	YoY
EUR/USD	1,2094	-1,10%	8,39%	USD/EUR	0,8268	1,11%	-7,75%
EUR/GBP	0,8889	-1,29%	3,83%	USD/GBP	0,7350	-0,20%	-4,20%
EUR/CHF	1,0763	-0,66%	0,11%	USD/CHF	0,8900	0,45%	-7,64%
EUR/JPY	125,54	-1,28%	2,39%	USD/JPY	103,81	-0,17%	-5,53%
EUR/CAD	1,5376	-1,06%	5,69%	USD/CAD	1,2714	0,05%	-2,49%

Izvor: Bloomberg

1.4. Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR			LIBOR								
				USD			GBP			CHF		
	nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,57%	-0,4	-2,8	0,08%	-1,0	-148,0	0,05%	0,0	-66,3	-0,72%	-0,2	-1,5
1M	-0,56%	-0,2	-9,9	0,13%	0,3	-154,0	0,03%	0,0	-63,1	-0,81%	0,2	-3,9
3M	-0,55%	-0,2	-15,9	0,22%	-0,1	-161,3	0,03%	0,1	-69,7	-0,77%	-0,2	-8,7
6M	-0,53%	-0,2	-19,8	0,25%	0,2	-161,7	0,04%	0,7	-72,5	-0,73%	0,1	-10,9
12M	-0,51%	0,2	-25,6	0,32%	-0,7	-163,0	0,08%	0,2	-74,8	-0,61%	-0,1	-12,4

** EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci a €STR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.*
Izvor: *Bloomberg.*

1.5. Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q4 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12.09.19.	21.01.21.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00-0,25	-1,00	15.03.20.	27.01.21.	0,00-0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19.03.20.	04.02.21.	0,10
Banka Kanade	0,25	-0,50	27.03.20.	20.01.21.	0,25
Švajcarska nacionalna banka	-0,75	-0,50	15.01.15.	25.03.21.	-0,75

** RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).*

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 1,10% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,2229 do 1,2082 (tokom perioda trgovanja)**, odnosno od 1,2094 do 1,2175** (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Nakon što je kurs EUR/USD sredinom prethodne nedelje dostigao najviši nivo u poslednje skoro tri godine, dolar je počeo da dobija na vrednosti, a to je nastavljeno i početkom ove nedelje. **Na jačanje dolara uticao je rast prinosa državnih obveznica SAD u proteklom periodu, usled očekivanja snažne fiskalne potrošnje pod administracijom izabranog predsednika SAD Bajdena**, koji će preuzeti funkciju 20. januara, a nakon što je demokratska stranka obezbedila (tesnu) većinu u oba doma Kongresa. **To je, zajedno s vakcinacijom, koja je u toku, povećalo optimizam kod učesnika na tržištu da će seove godine, naročito u drugoj polovini, ekonomska aktivnost snažno oporaviti.** Dolar, kao valuta sigurnog utočišta, ojačao je i usled povećane političke neizvesnosti u SAD, nakon što je predsednica Predstavničkog doma SAD Pelosi najavila da će pokrenuti postupak opoziva predsednika Trampa, ukoliko potpredsednik Pens ne aktivira 25. amandman, koji mu omogućava da ga smeni.

U izveštajnom periodu evro je oslabio prema dolaru za 1,10%.

Sredinom nedelje, iako nije bilo većih promena kursa posmatrano po cenama na zatvaranju, tokom perioda trgovanja bilo je dosta oscilacija i promena smera kretanja valutnog para. **Evro je jačao pod uticajem pada prinosa državnih obveznica SAD, nakon što je najpre više članova FED-a** dalo izjave u kojima su istakli da je prerano za razmatranje i spekulacije oko smanjenja neto kupovina u okviru programa kvantitativnih olakšica. **I predsednik FED-a Pauel izjavio je da sada nije vreme da se govori o izlasku iz ultraekspanzivne monetarne politike i da bi prerano smanjenje kvantitativnih olakšica bilo opasno**. S druge strane, **na jačanje dolara uticao je rast prinosa državnih obveznica SAD, usled očekivanja veće fiskalne potrošnje i kontinuiranog ekonomskog oporavka u SAD.** Objavljeni ekonomski podaci pokazali su da su **potrošačke cene u SAD zabeležile solidan rast u decembru, pre svega usled većih cena benzina, ali je dugoročni i široko rasprostranjeni pad inflatornih pritisaka u SAD i dalje u toku.**

Novoizabrani predsednik SAD Džo Bajden predstavio je u četvrtak predlog stimulativnog paketa, vrednog 1.900 milijardi dolara, navodeći da su smele investicije neophodne da bi se pokrenula ekonomija i ubrzala distribucija vakcina kako bi se virus korona stavio pod kontrolu.

Krajem nedelje na tržištu je pojačana averzija prema riziku, pa je dolar, kao valuta sigurnog utočišta, dobijao na vrednosti. Na to je uticala **bojazan da predlog stimulativnog paketa neće pridobiti dovoljnu podršku u Senatu**, **porast broja novih slučajeva *COVID-19* u Kini**, koji se nalazi na najvišem nivou u poslednjih više od deset meseci, kao i **pooštravanje restriktivnih mera u Francuskoj i Nemačkoj.**

1.6. Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

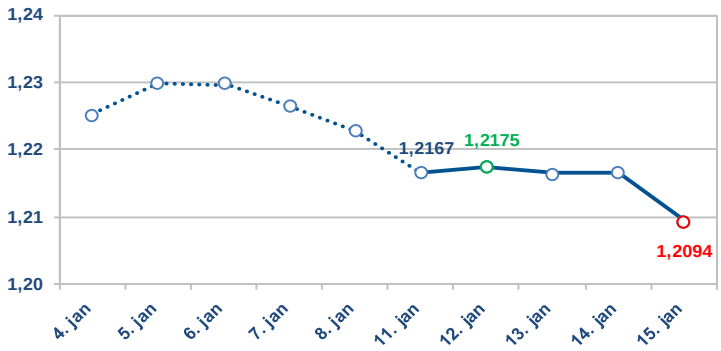

Izvor: *Bloomberg.*

1.7. Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

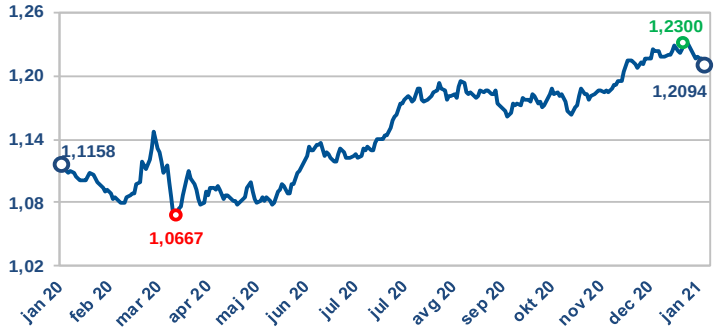

Izvor: *Bloomberg.*

1.8. Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

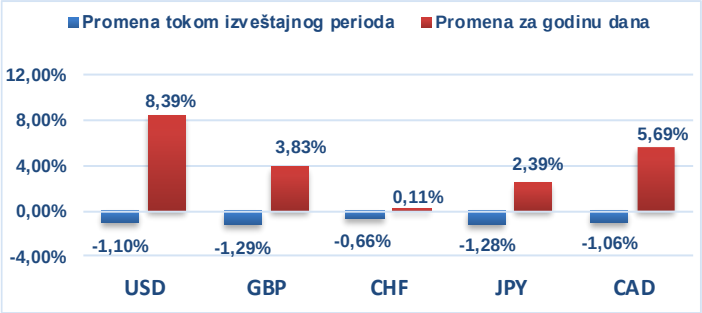

Izvor: *Bloomberg.*

Takođe, **jačanju *risk-off* sentimenta u petak doprineli su i objavljeni ekonomski podaci u SAD, koji su bili lošiji od očekivanja**. Maloprodaja u SAD u decembru smanjena je treći mesec zaredom, za 0,7%, očekivano 0,0%, a nakon pada od 1,4% u prethodnom mesecu (revidirano sa –1,1%), kao posledica novih mera radi sprečavanja širenja pandemije i posledičnog smanjenja zaposlenosti, što predstavlja još jedan dokaz da je ekonomski oporavak od krize izazvane virusom korona usporio krajem prošle godine.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,2094 dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom izveštajne nedelje nisu znatnije promenjeni na kraćem delu krive, dok su kod instrumenata duže ročnosti blago opali. Prinos dvogodišnje obveznice ostao je nepromenjen i iznosi 0,14%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 3 b.p. (na 1,08%), tako da je blago smanjen nagib krive.

Na kretanje prinosa uticale su izjave više članova FED-a i predsednika Pauela da sada nije vreme da se govori o izlasku iz ultraekspanzivne monetarne politike i da bi prerano smanjenje kvantitativnih olakšica bilo opasno, kao i objavljeni ekonomski podaci, koji su bili lošiji od očekivanja, usled nastavka uticaja pandemije na ekonomiju SAD.

Novoizabrani predsednik SAD Džo Bajden predstavio je predlog stimulativnog paketa, vrednog 1.900 milijardi dolara, navodeći da su investicije neophodne da bi se pokrenula ekonomija i ubrzala distribucija vakcina kako bi se virus korona stavio pod kontrolu. Paket pomoći obuhvata 415 milijardi dolara za podršku odgovoru na virus i distribuciju vakcina protiv *COVID-19*, oko 1.000 milijardi za direktne isplate američkim domaćinstvima i blizu 440 milijardi za mala i srednja preduzeća i zajednice koje su posebno teško pogođene pandemijom. Isplate za porodice trebalo bi da budu 1.400 dolara po osobi, pored 600 dolara po osobi, koje su Amerikanci dobili iz prošlog paketa pomoći, koji je Kongres usvojio.

Novoizabrani predsednik SAD Bajden predstavio je predlog stimulativnog paketa, vrednog 1.900 milijardi dolara.

Stopa rasta potrošačkih cena u SAD (*CPI – Consumer Price Index*) u decembru iznosila je 0,4% u odnosu na prethodni mesec, dok je za poslednju godinu dana stopa inflacije iznosila 1,4%. Stopa bazne inflacije (*Core CPI*), koja isključuje cene volatilnih komponenti – hrane i energenata u decembru je iznosila 0,1%, dok je na godišnjem nivou zadržana na 1,6%. Ovi podaci ukazuju na to da je dugoročni i široko rasprostranjeni pad inflatornih pritisaka u SAD i dalje u toku, usled daljeg uticaja pandemije na povećanu nezaposlenost i neiskorišćene kapacitete, kao i na smanjenu tražnju, naročito u uslužnom sektoru.

Maloprodaja u SAD u decembru smanjena je treći mesec zaredom, za 0,7%, nakon pada od 1,4% u prethodnom mesecu, kao posledica novih mera radi sprečavanja širenja pandemije i posledičnog smanjenja zaposlenosti, što predstavlja još jedan dokaz da je ekonomski oporavak od krize izazvane virusom korona usporio krajem prošle godine. Tokom cele 2020. godine maloprodaja je porasla za samo 0,6%, nakon 3,6% u 2019. Maloprodaja bez automobila, benzina, građevinskog materijala i prehrambenih usluga (tzv. kontrolna grupa), koja najpribližnije odslikava komponentu potrošnje stanovništva u BDP-u, u decembru je smanjena za 1,9%, nakon pada od 1,1% u novembru.

Industrijska proizvodnja u SAD u decembru prošle godine povećana je za 1,6% u odnosu na prethodni mesec, što je znatno više od očekivanja (0,5%), a nakon rasta od 0,5% u novembru. Rast proizvodnje bio je široko rasprostranjen, uprkos snažnom širenju virusa, usled stabilne tražnje i velikog broja porudžbina, kao i niskog nivoa zaliha kod potrošača. Proizvodnja prerađivačkog sektora povećana je osmi mesec zaredom, za 0,9% u odnosu na novembar, ali je još uvek ispod prošlogodišnjeg nivoa (oko –3%).

1.9. Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

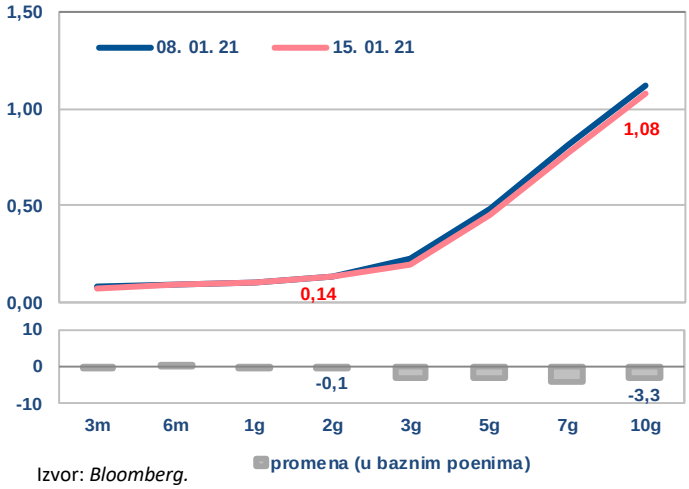

Izvor: *Bloomberg.*

1.10. Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta potrošačkih cena, MoM	Dec	0,4%	**0,4%**	0,2%
Maloprodaja, MoM	Dec	0,0%	**-0,7%**	-1,4%
Industrijska proizvodnja, MoM	Dec	0,5%	**1,6%**	0,5%

Izvor: *Bloomberg.*

1.11. Prinos generičkih dvogodišnjih i deseto-godišnjih državnih obveznica SAD, u %

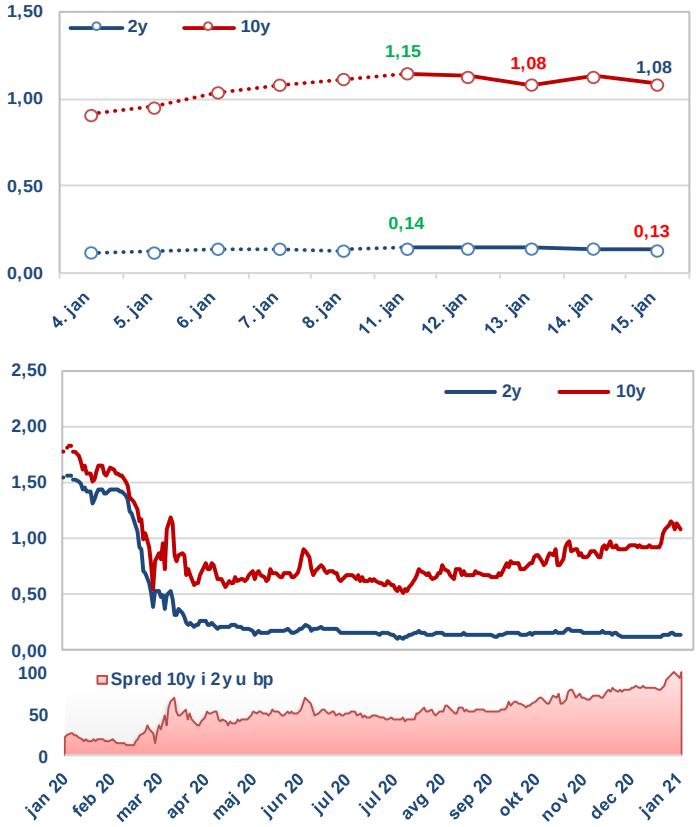

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica blago su smanjeni, osim prinosa državnih obveznica kratkog roka dospeća (do godinu dana), gde je zabeležen blagi rast, čime je smanjen nagib krive. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 2 b.p., na –0,73%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 2 b.p., na –0,54%. Pad prinosa tokom perioda najvećim delom bio je posledica rasta političke neizvesnosti na tržištu nakon što su članovi vlade italijanskog premijera Kontea podneli ostavku.

Prema nezvaničnim projekcijama nemačke statističke agencije, tradicionalno objavljenim 14 dana nakon Nove godine, nemačka ekonomija opala je za 5% u 2020. godini, što je najgori rezultat još od finansijske krize iz 2009, kada je ekonomija pala za 5,7%. Deficit budžeta u 2020. iznosi 4,8% BDP-a, što je najviše od 1995. Ipak, Nemačka je i sa ovakvim rezultatom imala bolji performans nego većina evropskih zemalja, pogotovo u četvrtom tromesečju, za koji se očekuje stagnacija ekonomske aktivnosti. Na to su pre svega uticali nešto blaže mere zatvaranja nego proletos, povećan izvoz, snažan fiskalni stimulus (neiskorišćen do punog kapaciteta), ali i industrijski sektor kao glavni pokretač nemačke privrede.

Industrijska proizvodnja u zoni evra u novembru je povećana za 2,5%, što je znatno iznad očekivanih 0,2%, uprkos drugom talasu širenja epidemije, a proizvodnja je sada manje od 1% ispod nivoa pre krize. Na godišnjem nivou, industrijska proizvodnja je niža za 0,6% (očekivano –3,2%). Tome je najviše doprinela proizvodnja kapitalnih dobara, koja je povećana za 7% i repromaterijala (1,5%). Ovi podaci ukazuju na to da će proizvodni sektor znatno ublažiti pad BDP-a u četvrtom tromesečju 2020, prouzrokovan padom u uslužnom sektoru, ali izgledi za naredni period ostaju neizvesni.

Prema proceni nemačke statističke agencije, pad BDP-a u Nemačkoj iznosio je 5% u 2020. godini.

Industrijska proizvodnja u Italiji u novembru je smanjena za 1,4%, nakon rasta od 1,4% u oktobru. Na godišnjem nivou industrijska proizvodnja je niža za 4,2%, nakon –1,9% u oktobru, dok je u odnosu na nivo pre krize (februar 2020) proizvodnja niža za 3,5%. Ovi podaci ukazuju na to da industrijski sektor u Italiji najverovatnije neće sprečiti pad BDP-a u četvrtom tromesečju 2020. izazvan padom u uslužnom sektoru, a usled produženja trajanja restriktivnih mera, kako domaćih tako i kod glavnih trgovinskih partnera, kontrakcija se može očekivati i u prvom tromesečju 2021. godine.

Zapisnik sa sastanka Saveta guvernera ECB u decembru pokazuje da su svi članovi bili saglasni da su u uslovima ekonomskog pada prouzrokovanog ponovnim ubrzanim širenjem pandemije, smanjenja projekcija stope inflacije u narednom periodu i posledično rizika pada inflacionih očekivanja dodatne mere monetarne politike bile neophodne kako bi se sačuvali povoljni uslovi finansiranja tokom perioda pandemije. Povećanje i produženje trajanja kupovina HoV u okviru programa *PEPP* viđeno je kao najprikladnija mera, a dogovoren je iznos od 500 milijardi evra.

Guverner francuske centralne banke Vileroa de Galo rekao je da će ECB sprovoditi veoma stimulativnu monetarnu politiku dokle god bude trebalo kako bi se ostvario cilj inflacije u srednjem roku, kao i da pažljivo prate uticaj kursa na inflaciju.

1.12. Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

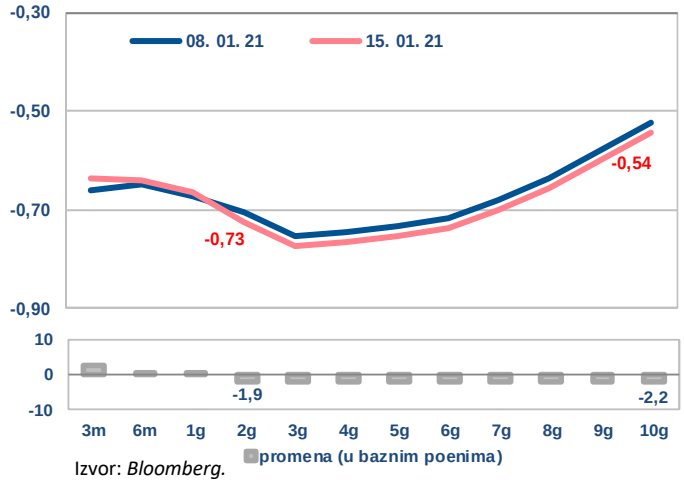

Izvor: *Bloomberg.*

1.13. Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Sentix indeks poverenja investitora, zona evra	Jan	1,9	1,3	-2,7
Industrijska proizvodnja, MoM zona evra	Nov	0,2%	2,5%	2,3%
Stopa rasta BDP, Nemačka	2020	-5,2%	-5,0%	0,6%

Izvor: *Bloomberg.*

1.14. Prinos generičkih dvogodišnjih i deseto-godišnjihdržavnih obveznica Nemačke, u %

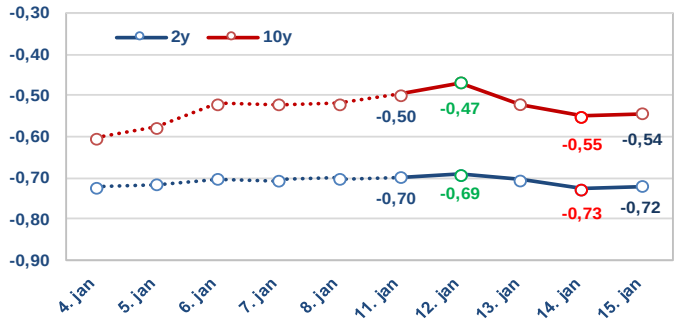

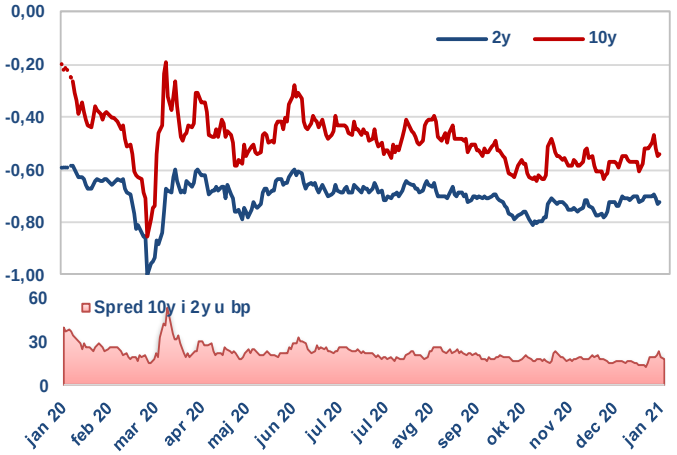

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1. Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)*	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj Q1, %)*
Srbija (NBS)	1,00	-0,25	10.12.20	11.2.21	-
Češka (CNB)	0,25	-0,75	7.5.20	4.2.21	0,25
Poljska (NBP)	0,10	-0,40	28.5.20	3.2.21	0,10
Mađarska (MNB)	0,60	-0,15	21.7.20	26.1.21	0,60
Rumunija (NBR)	1,25	-0,25	15.1.21	9.2.21	-
Turska (CBRT)	17,00	2,00	24.12.20	21.1.21	-
Rusija (CBR)	4,25	-0,25	24.7.20	12.2.21	4,25
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,35

Izvor: *Bloomberg* / * T1 2021. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu anketa iz novembra 2020, osim za Poljsku, Rusiju i Kinu (ankete iz decembra).

2.2. Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

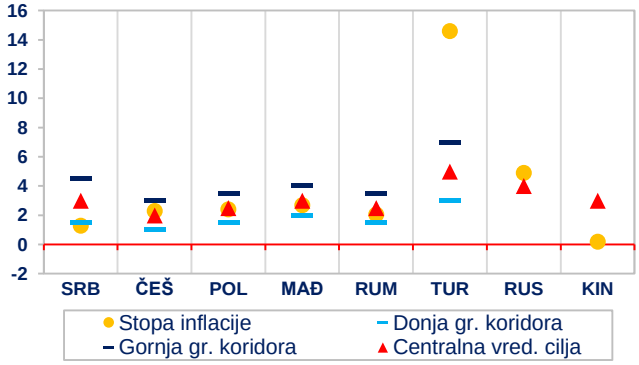

Izvor: *Bloomberg* / sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Monetarni odbor **Centralne banke Mađarske (MNB)** 12. januara doneo je odluku o **promeni karakteristika programa *Bond Funding for Growth Scheme* (BGS)**, u okviru kojeg MNB kupuje korporativne obveznice domaćih kompanija od sredine 2019. godine. **MNB** je donela odluku o **povećanju obima programa, sa 750 milijardi forinti na 1.150 milijardi forinti** (na oko 3,2 milijarde evra), pri čemu je promenila i kriterijum po kojem je **izloženost MNB prema pojedinačnom izdavaocu povećana sa 50 milijardi forinti na 70 milijardi forinti** (na nešto manje od 200 miliona evra), dok je **ročnost hartija** koje mogu biti predmet kupovine **produžena sa 20 na 30 godina.**

Centralna banka Rumunije (NBR) 15. januara, neposredno pre zatvaranja tržišta, saopštila je odluku o **smanjenju referentne kamatne stope za 25 b.p., na nivo od 1,25%**, radi pružanja podrške domaćoj ekonomskoj aktivnosti. Kamatne stope na depozitne i kreditne olakšice takođe su smanjene za po 25 b.p., na nivo od 0,75% i 1,75%, respektivno. **Tržišta nisu očekivala ovakvu odluku.** Smanjenje referentne stope NBR omogućeno je kontinuiranim smanjenjem stope inflacije u Rumuniji, koja je u decembru iznosila 2,1% međugodišnje, što je ispod centralne vrednosti cilja NBR (2,5%) i predstavlja veće smanjenje inflacije u poređenju s krajem 2019. godine (smanjenje za 1,9 p.p.).

Centralna banka Poljske (NBP) na sastanku 13. januara **zadržala je referentnu stopu na nivou od 0,1%**, pri čemu je još jednom istaknuta zabrinutost povodom nedovoljnog prilagođavanja vrednosti domaće valute u uslovima ekonomske krize i relaksacije monetarne politike. **Guverner NBP** je krajem izveštajnog perioda na konferenciji za medije ponovio da je NBP u decembru intervenisala na deviznom tržištu, pri čemu je **istakao spremnost sprovođenja dodatnih deviznih intervencija**, iako smatra da za to trenutno ne postoji potreba. Takođe, izjavio je da bi **dalje smanjenje referentne stope moglo da bude razmatrano samo u slučaju znatnog pogoršanja ekonomske aktivnosti**, dodajući da **postoji prostor za njeno dalje smanjenje, čak i u negativnu teritoriju**, ukoliko za to bude bilo potrebe.

Tokom izveštajnog perioda objavljeni su podaci o **stopama inflacije u Rusiji, Rumuniji, Mađarskoj, Hrvatskoj i Češkoj**, koje su u decembru 2020. godine iznosile **4,9%, 2,1%, 2,7%, –0,7% i 2,3%** međugodišnje, respektivno (u novembru: 4,4%, 2,1%, 2,7%, –0,2% i 2,7%, respektivno). Na kretanje stope inflacije u navedenim zemljama prvenstveno su uticali delovanje efekta baze i promene u cenama prehrambenih proizvoda.

2.3. Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

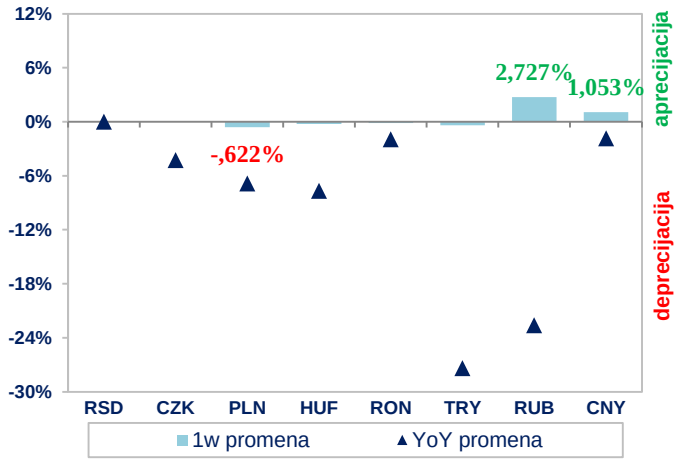

Izvor: *Bloomberg*, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4. Prinosi desetogodišnjih državnih obveznica u lokalnoj valuti

	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	2,772	-4,6	-23,0
Češka	1,286	0,2	-37,0
Poljska	1,187	-4,7	-104,4
Mađarska	2,317	20,4	27,8
Rumunija	2,941	1,9	-134,5
Turska	13,050	33,0	225,0
Rusija	6,130	21,5	-9,0
Kina	3,143	0,0	5,6

Izvor: *Bloomberg*, osim za Tursku (*Reuters*).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je smanjena za 0,68%. Ona se kretala u rasponu od 1.831,63 do 1.855,86 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na pad cene zlata, tokom posmatranog perioda, uticali su sledeći faktori: **jačanje vrednosti dolara**, **rast prinosa na državne HoV SAD** (investitori su tražili američki dolar, prodajom drugih valuta, radi kupovine HoV Trezora SAD), prodaje pozicija u zlatu, koje su investitori videli kao priliku za realizaciju kratkoročne zarade (**smanjuje se obim ulaganja u *ETF*-ove na zlato**), **kao i vakcinacije širom sveta, koje su znatno uticale na spremnost tržišnih učesnika za preuzimanje rizika** i investicije u rizičnije klase aktive.

Cena zlata je smanjena za 0,68% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.831,63 USD/Oz.

Na povremeni rast cene zlata, tokom posmatrane nedelje, uticali su sledeći faktori: **najave iz Predstavničkog doma i Senata SAD za opoziv Donalda Trampa pre isteka njegovog predsedničkog mandata** zbog dešavanja na Kapitol hilu, uz optužbu za podsticanje pobune, **proglašenje vanredne situacije u Vašingtonu od strane predsednika Trampa** i odobreno raspoređivanje Nacionalne garde, **približavanje inauguracije Džoa Bajdena za predsednika i nove administracije, koja najavljuje dodatna upumpavanja likvidnosti dolara** kroz **novi paket fiskalne podrške** vrednosti oko 1.900 milijardi dolara.

3.1. Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

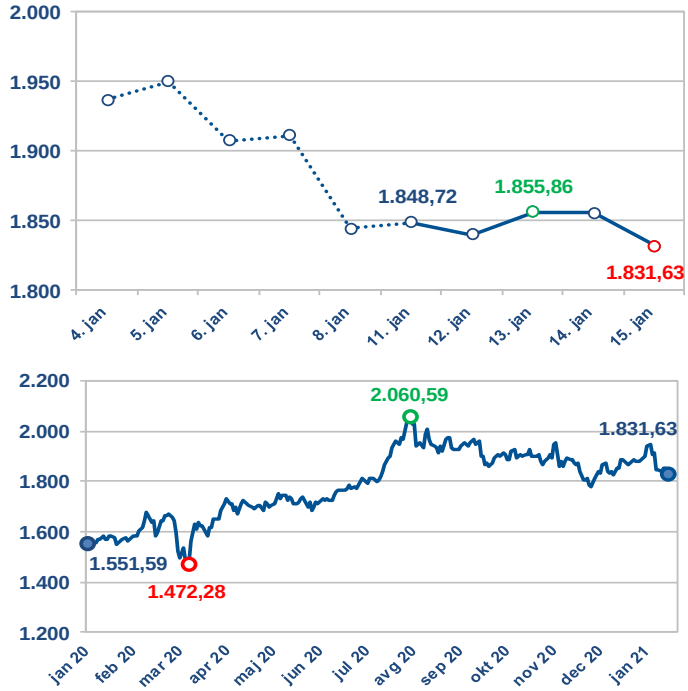

Izvor: *Bloomberg.*

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent smanjena je za 2,47%, koja se kretala u rasponu od 54,50 do 56,28 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na pad cena nafte tokom posmatranog perioda uticali su sledeći faktori: **najveći dnevni porast *COVID* infekcija u poslednjih pet meseci u Kini** (uprkos blokadi četiri grada, brzom testiranju i drugim merama), **procene o usporenom oporavku potrošnje u prvoj polovini 2021.** zbog širenja infekcije, **procene Američke agencije za informacije o energetici (*EIA*) da je proizvodnja nafte iz škriljaca u SAD** po trenutnim cenama **profitabilna, odakle bi mogli poteći novi bareli nafte**, **povećanje zaliha benzina i destilata u SAD**, **kao i izveštaj kompanije *Baker Hughes* o povećanju broja naftnih bušotina**, što ukazuje na to da proizvodnja nafte u SAD ubrzava.

Cena nafte je smanjena za 2,47% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 54,50 USD/bbl.

Na povremeni rast cena nafte, tokom posmatrane nedelje, uticali su sledeći faktori: **odluke grupe *OPEC+* i Saudijske Arabije o smanjenju obima proizvodnje nafte**, **perspektiva mobilnijeg sveta u drugoj polovini 2021**, jer istraživanja na novim vakcinama i distribucija postojećih već idu svojim tokom, kao i **novi optimizam uz zalaganje Džoa Bajdena za odlučniju borbu s pandemijom i plan da se u SAD vakciniše 100 miliona ljudi u prvih 100 dana njegovog mandata**.

3.2. Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

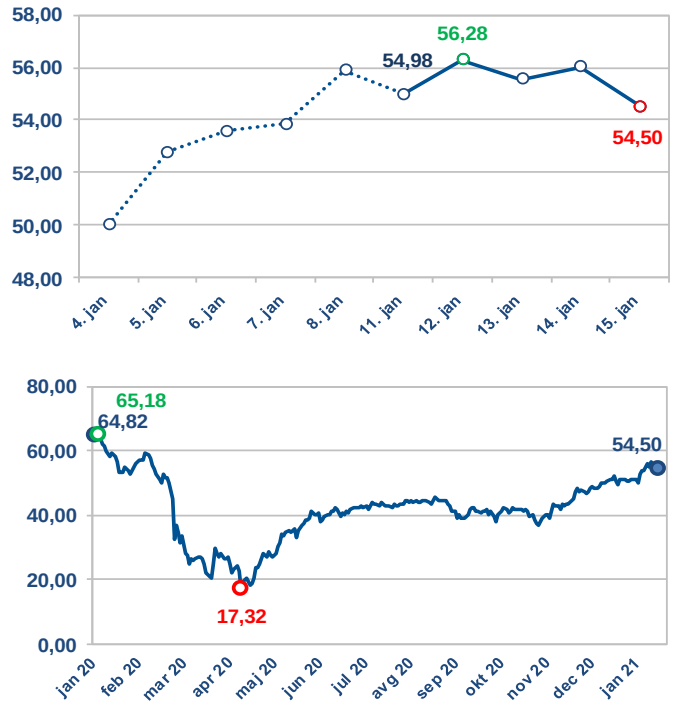

Izvor: *Bloomberg.*